

vinserne. Den ærede Minister var bange for, at man ikke vilde blive ved Odense og Aarhus; han var saa elskværdig at mene, at man ogsaa vilde tænke paa Assens; og kender jeg det ærede Medlem for Køge ret, skulde det være mærkeligt, om han ikke i sin Tid vil kræve et statsunderstøttet Teater der; og det er jo en Selvfølge, at naar det ærede Medlem for Esbjerg en Gang kommer til Stede, vil der ogsaa være Tale om, at denne By faar et statsunderstøttet Teater. Alle disse Krav til Statskassen af forskellig Art lade for mode, at den Betragtning mere og mere bliver gængs her i Landet, at Statskassen er en Malkeko, hvis Yver aldrig tømmes; man betragter Statskassen, ligesom vore Forfædre betragtede Galten Særymner i Valhalla; det var saadan en Art Andelsgris, som man kunde ty til og spise af saa meget, det skulde være, der var altid Flæsk nok paa den. Jeg kan efter at have hørt alle de mange Krav, som ere stillede til Statskassen, ikke andet end opkaste det Spørgsmaal, om der da ikke endnu findes et Ord i vort Sprog, der hedder Sparsommelighed, og om dette Ord ikke mere har Anvendelse i dansk Politik. Hvad vilde man sige om en Privatmand, der til daglig Brug skvattede sin Formue bort til alle mulige og umulige Foranstaltninger; og som saa, naar han stod over for en virkelig Grundforbedring af sin Bedrift eller Ejendom, var tomhændet, fordi han havde klattet sine Penge bort til saa mange enkelte Øjemed, som kunde have været sparede? Ja, jeg tror ikke, man vilde anse ham for at være en noget videre praktisk Mand. Det samme er Tilfældet med Statskassen. Jeg mener, at Statskassen staaer over for Udgifter, som ikke godt kunne undgaas. Man staaer over for en Retsreform . . . (Afbrydelse af *Svend Høgsbro*.) — Ja, det haaber jeg da, at man staaer over for. Det ærede Medlem, der afbryder mig, paakalder jo ogsaa Retsreformen for det militære Retsvæsen, saa han bør ikke ryste paa Hovedet og sige, at Retsreformen staa vi ikke over for. Man staaer sikkert nærmere ved en Skolereform, end man nogen Sinde har gjort. Og saadanne Reforme kræve Penge og kræve for Alvor Penge af Statskassen. Det forekommer mig derfor, at det ikke er aldeles urimeligt, om jeg minder mine Kolleger her i Tinget om, at Sparsommelighed ogsaa er en god Ting i Statshusholdningen. Hvad angaar de statsunderstøttede Teatre ude i Provinserne, er det et Formaal, man sikkert helst maatte vente med

og vente længe med; i alt Fald bør man vente saa længe, til man faar Rede og Rigtighed paa Forholdene ved det eneste statsunderstøttede Teater; vi have, det kongelige Teater. Vi have paa Finanslovsforslaget et Afsnit, som vedrører Teatret; man opstiller en Balance, et Budget, som Alverden ved ikke bliver overholdt. Var det ikke paa Tide, at Rigsdag og Regering enedes om at lave et Budget for det kongelige Teater, som det var Meningen at holde, som kunde holdes og burde holdes? Det undrer mig, at den højtærede Minister ikke har fremsat noget Forslag angaaende det kongelige Teaters Forhold. Der har jo været megen Misfornøjelse med Teatrets økonomiske Ledelse — dets æstetiske Ledelse skal jeg ikke her komme ind paa; ogsaa her er der jo meget delte Meninger — men det er jo sørgeligt at se, at mens vi sidde her og lovgive og vedtage en Finanslov, sidder det kongelige Teaters Styrelse og administrerer som en Stat i Staten, der kan afholde saa mange Udgifter, den ønsker, og Resultatet er, at det Underskud, som bliver til Stede, dækker Statskassen uden videre. Jeg mener, at saa længe man ikke har Rede paa, hvorledes Økonomien skal være ved det kongelige Teater, det statsunderstøttede Teater, som vi have, saa længe er der sikkert ikke nogen Anledning til at paakalde Statens Bistand til at gaa videre; det er jo et stort Spørgsmaal, om man nogen Sinde skal gaa videre, det tillader jeg mig i hvert Fald at betvivle. — Mens jeg har Ordet, kunde jeg have Lyst til blot at gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius). Det ærede Medlem har jo skiftet Valgkreds, og det synes næsten, at han med det samme har skiftet Anskuelse; han var ikke slet saa protektionistisk, da han forhen repræsenterede Stevns og Tryggevalde Herreder, som han er bleven efter at være bleven Repræsentant for Odense Købstad. Det undrede mig imidlertid at høre, at det ærede Medlem, da han omtalte Spørgsmaalet om en ny Toldlov, sagde: „jeg tør ingenlunde paastaa, at den Frygt, som man sikkerlig nærer i Haandværkets og Industriens Kredse her i Landet for den ny Toldlov, er fuldt ud berettiget og fuldt ud begrundet. Det tør jeg slet ikke sige, men at den næres og næres i høj Grad, kan der ingen Tvivl være om, og dette vil allerede for mig være tilstrækkeligt til ikke at kunne ønske, at en Reform, der gik i den Retning, skulde blive gennemført.“ Det er dog en mærkelig Motivering, blot fordi